

Tutkivan journalismin kesäkurssi 2017

Osallistuin tutkivan journalismin kesäkurssille Columbian yliopistossa New Yorkissa heinäkuussa 2017. Kurssi oli kokonaisuudessaan onnistunut.

Kolme viikkoa kestäneen kurssin aikana lähdettiin liikkeelle tutkivan journalismin perusteista: mitkä asiat ovat tutkimisen arvoisia yhteiskunnan ja yleisön kannalta, ja kuinka idea jalostetaan journalistiseksi tutkimukseksi? Nämä ovat perusasioita jo toimittajakoulutuksesta, mutta nyt niitä saattoi käydä läpi useiden käytännön esimerkkien kautta luottamuksellisesti. Sitouduimme kurssilla “Vegas-sääntöihin” (“What happens in Vegas, stays in Vegas”).

Käytännön esimerkkien kautta pääsimme journalistista juhlapuhetta syvemmälle. Keskustelimme esimerkiksi juttuhankkeiden vähimmäis- ja enimmäistavoitteista, asioiden todistamisesta ja juttujen aiheuttamista vaikutuksista. Näiden asioiden ymmärtäminen voi olla oleellista myös silloin, kun tutkiville hankkeille yrittää saada elintilaa omassa toimituksessa.

Kurssilla käsiteltiin journalistista tiedonhankintaa monipuolisesti. Parhaita antia olivat henkilölähteisiin liittyvät opetukset juuri tutkivan journalistin näkökulmasta: ketä haastatella, miksi ja miten? Monet käsitellyistä verkon tietolähteistä olivat monelle vähänkään datan kanssa työskentelevälle jo entuudestaan tuttuja, mutta ne olivat perustellusti mukana. Osa sessioista oli onnistuneita etenkin hyvin muotoiltujen käytännön harjoitusten kautta.

Kävimme läpi myös datan ohjelmallista keräämistä, käsittelyä ja visualisointia, mutta kurssin vahvuus oli perinteisemmässä tiedon jäsentelyssä. Kurssia varten valmisteltiin omia juttuaiheita, joihin opittuja tekniikoita saattoi soveltaa kurssin edetessä. Aiheita käytiin lopulta läpi opettajien kanssa, mutta hyödyllisintä oli niistä keskustelu muiden osallistujien kanssa kurssin aikana.

Vaikka kurssilla käsiteltiin jonkin verran esimerkiksi verkon erityispiirteitä julkaisukanavana, tutkivan journalismin lopputuote hahmottui kurssilla vielä pitkälti tekstimuotoisena juttuna. Televisio- ja radiokerronnan opit tuntuivat ajoittain liiankin tutuilta, ja kerronnan tyyli ei tuntunut aina sopivalta suomalaisesta näkökulmasta.

Kurssilla käsiteltiin myös esimerkiksi turvallisuutta, yksityisyyttä ja lakia tutkivan toimittajan näkökulmasta. Koska osallistujajoukko oli kansainvälinen, moneen asiaan sai välittömästi uusia kulkia eri kulttuureista ja lainsäädännöistä.

Kurssille osallistui 22 journalistia. Eniten osallistujia oli Kreikasta ja Sveitsistä, suomalaisia oli kolme. Kurssilla oli hyvä ilmapiiri, jossa korostui journalistin vahva asenne ja riippumattomuus suhteessa työpaikkaansa.

Kurssi antaa hyvin inspiraatiota työhön, ja sen opit ovat hyödyllisiä kelle tahansa toimittajalle.

Ville Juutilainen